

УДК 81'373.45(045)

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-1>

Алла БИКОВА

здобувач наукового ступеню кандидата наук кафедри французької та італійської філології, Київський національний лінгвістичний університет, вул. Велика Васильківська, 73, м. Київ, Україна, 03150

ORCID: 0000-0001-9179-3824

Бібліографічний опис статті: Бикова, А. (2025). Функції англомовних запозичень в італійській мові. *Актуальні питання іноземної філології*, 23, 3–11, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-1>

ФУНКЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В ІТАЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті розглянута функціональна складова процесу запозичення, якою цікавились, зокрема, такі мовознавці, як В. О. Рубан, П. Д'Акілле, П. Ветторель, Дж. Рогато та ін.

Функції запозичень відповідають на потреби, що виникають у мовців, які у конкретній комунікативній ситуації стикаються із проблемою добору виразжальних засобів для оформлення повідомлення. Ці потреби теоретично можна співвіднести із причинами запозичень, які в свою чергу бувають мовного і позамовного характеру. Запозичення із позамовних причин завжди несуть у собі певне прагматичне навантаження, визначити яке сторонньому спостерігачу буває доволі складно без заглиблення у внутрішній світ учасників комунікації. Однак, можемо виділити парадигму основних мотивуючих факторів запозичення: мода, престиж, експресія, загадковість, стилістична забарвленість англомовної лексики, що зумовлені панівним становищем англосаксонської культури у світі.

Загалом у статті виділено вісім основних функцій англіцизмів: номінативна, диференційна, інтеграційна, евфемістична, експресивна, маніпулятивна, функція мовної економії, та орієнтації на мовну моду. Номінативна функція є основною функцією запозичень, обумовленою необхідністю називати нові предмети чи явища. Диференційна функція є механізмом лексичного збагачення мови за допомогою семантичного розрізнення синонімічних пар, що утворюються внаслідок входження іномовних слів до мови-реципієнта. Функція економії мовних засобів (компресійна) реалізується через заміну одним запозиченим словом синонімічного розгорнутого виразу в італійській мові. Інтегруючу функцію виконують перш за все англіцизми-інтернаціоналізми, які спрощують міжнаціональне спілкування у багатьох галузях людської діяльності. Функція орієнтації на мовну моду характерна передусім для медійного спектру дискурсів, які використовують англіцизми для підвищення градусу престижу мовця або предмета мови. Евфемістична функція запозичень проявляється там, де потрібно приховати істинний зміст висловлення задля уникнення комунікативної невдачі. Маніпулятивна функція базується на неповному розумінні запозичень адресатом, що дає змогу адресанту схилити його до прийняття потрібного рішення.

Ключові слова: англіцизми, причини запозичень, прагматика, функції запозичень, номінативна функція, диференційна функція, інтеграційна функція, евфемістична функція, експресивна функція, маніпулятивна функція, функція мовної економії, функція орієнтації на мовну моду.

Alla BYKOVA

PhD candidate, Department of French and Italian Philology, Kyiv National Linguistic University 73 Velyka Vasylkivska Str., Kyiv, Ukraine, 03150

ORCID ID: 0000-0001-9179-3824

To cite this article: Bykova, A. (2025). Funktsii anhlomovnykh zapozychen' v italiis'kii movi. [The functions of English loanwords in the Italian language]. *Current Issues of Foreign Philology*, 23, 3–11, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-1>

THE FUNCTIONS OF ENGLISH LOANWORDS IN THE ITALIAN LANGUAGE

The article examines the functional component of the borrowing process, which has been of interest to linguists such as V. O. Ruban, P. D'Achille, P. Vettorel, G. Rogato, and others.

These functions meet the needs of speakers who, in specific communication situations, face the challenge of selecting appropriate means of expression to convey a message. These needs can theoretically be correlated with the reasons for borrowing, which can be linguistic or extra-linguistic. Borrowings for non-linguistic reasons always carry a certain pragmatic load, which can be quite difficult for an outside observer to determine without delving into the inner world

of the participants in communication. A paradigm of the main motivating factors for borrowing can be identified, however. These factors are fashion, prestige, expression, mystery and the stylistic colouring of English-language vocabulary. These are determined by the dominant position of Anglo-Saxon culture in the world.

The article identifies eight main functions of Anglicisms: nominative, differential, integrative, euphemistic, expressive, manipulative, linguistic economy and orientation towards linguistic fashion. The nominative function is the main function of borrowing, and it is determined by the need to name new objects or phenomena. The differential function is a mechanism for lexical enrichment of the language through the differentiation of meanings of synonymous pairs formed when foreign words are adopted into the recipient language. The function of saving linguistic resources (compression) is achieved by replacing a synonymous expanded expression in Italian with a single borrowed word. The integrative function is primarily performed by Anglicisms-internationalisms, which simplify interethnic communication in many areas of human activity. The tendency to follow linguistic trends is most evident in the media sphere, where the use of Anglicisms is a common practice to elevate the perceived status of the speaker or the subject being discussed. The euphemistic function of borrowings comes into play when it is necessary to conceal the true meaning of a statement to avoid misunderstandings. The manipulative function is based on the addressee's incomplete understanding of the borrowings, which allows the addresser to persuade them to make the desired decision.

Key words: Anglicisms, reasons for borrowing, pragmatics, functions of borrowing, nominative function, differential function, integrative function, euphemistic function, expressive function, manipulative function, function of linguistic economy, function of orientation towards linguistic fashion.

Актуальність проблеми. Запозичення як явище завжди привертало увагу дослідників, а особливо в останні десятиріччя, коли міжмовні контакти стали частішими та більш тісними. Раніше лінгвісти структурували та описували запозичені слова за їх лексико-семантичними ознаками. Проте той потік нових запозичень, які ми спостерігаємо зараз, неможливо описати повною мірою за допомогою класичних методів досліджень. Звертаючись до фактів позамовного характеру, ми можемо дати характеристику запозиченим мовним одиницям з огляду на їх прагматичну роль в умовах певного типу комунікативної ситуації.

Освоєння запозиченої лексики пов'язане із появою специфічних комунікативних моделей, у яких запозичення фігурують у ролі ідентифікатора інтенцій автора, що є проявом їх комунікативно-прагматичної адаптації в італійській мові.

У даній статті ми спробуємо знайти взаємозв'язок між мотивами, через які мовці вдаються до іншомовних лексичних одиниць, та їхніми комунікативними стратегіями і тактиками, які на практиці визначають функції англіцизмів у мові-реципієнті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Г. Рейес визначає функціональний потенціал англіцизмів як сукупність функцій, потенційно закладених у їх структурній, прагматичній та стильовій компонентах, які можуть проявитися в залежності від контексту та обставин вживання (Reyes, 1994: 49).

Так, Дж. Рогато, досліджуючи англіцизми у мас-медіа, приходять до висновку, що вони

зазвичай виконують функцію економії мовних засобів, а також часто виступають у ролі вузькоспеціалізованих термінів у всіх сферах науки, економіки та політики (Rogato, 2008: 36).

П. Ветторель, розглядаючи англіцизми у рекламному дискурсі, виділила такі основні їх функції: 1) привернення уваги; 2) маркер космополітичності; 3) мовно-ігрова функція; 4) номінативна, яку дослідниця вважає другою (Vetorel, 2013: 267).

Інший італійський лінгвіст П. Д'Акілле поділяє запозичення на необхідні та надлишкові. Перші запозичуються разом із поняттям і виконують номінативну функцію, другі вживаються зі стилістичною метою для створення асоціації з іншою цивілізацією, яка вважається більш престижною. Такі надлишкові запозичення часто витісняють з ужитку вже існуючі італійські еквіваленти (D'Achille, 2010: 197).

В. О. Рубан, досліджуючи англіцизми у французькому медіа дискурсі, виділяє лінгвальні (номінативна, уточнююча, функція пом'якшення заборонених чи небажаних у мові слів і виразів, функція мовної економії, функція надання грайливого або пародійного відтінку, функція надання престижності і функція надання повідомленню певного лінгвокультурного забарвлення) та позалінгвальні їх функції (глобалізаційна, функція мовної експансії, функція економії часу журналіста та місця у друкованому виданні) (Рубан, 2012: 170). Бачимо, що класифікація дослідницею функцій англіцизмів на лінгвальні та позалінгвальні перетинається із основними причинами запозичень, які теж бувають мовного та позамовного характеру.

З огляду на вищезазначені праці, можна зробити висновок, що причини інтенсивного запозичення англіцизмів та їх функції у дискурсі знаходяться у причинно-наслідкових відносинах, тобто причина запозичення визначає призначення запозиченої одиниці.

Мета і завдання статті – визначити і розглянути на прикладах основні функції англіцизмів у сучасній італійській мові.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для кожного конкретного випадку мовного контакту характерні свої мотиви та причини запозичення з перевагою якоїсь певної тенденції, яка формується під впливом комунікативно-прагматичних факторів, чи позамовних причин, як їх називають лінгвісти. За нашими спостереженнями запозичення англійської лексики в італійську мову відбувається з таких позамовних причин:

1) запозичення відбувається як наслідок культурного, воєнного та економічного домінування англосаксонських країн у світі, що автоматично підвищує престижність англійської мови. Іншими словами, говорити англійською у наш час модно;

2) англійський термін входить паралельно, часто опосередковано, в декілька споріднених мов і стає інтернаціоналізмом, спрощуючи таким чином спілкування між представниками різних сфер діяльності у глобалізованому світі;

3) евфемізація – бажання завуальовати неприємний чи невігідний зміст поняття, щоб зробити його приємнішим для сприйняття;

4) потреба у ефективних, стилістично забарвлених засобах для самовираження і створення власного позитивного образу;

5) гра словами з метою маніпуляції та впливу на свідомість адресата.

Всі ці фактори пов'язані між собою причинно-наслідковими відношеннями і об'єднані основною першопричиною, яка полягає у панівній ролі англійської мови у глобалізованому світі.

Щодо внутрішньомовних причин запозичення, то основними і найбільш давніми можна вважати такі:

1) необхідність в найменуванні нового поняття, якщо внутрішні ресурси мови не забезпечили такої потреби;

2) потреба семантично диференціювати схожі поняття;

3) прагнення до економії мовленнєвих зусиль та часу на переклад, спрощення складних виразів.

Отже, на нашу думку, позамовні причини відіграють важливу роль при міграції лексики із однієї мови в іншу, проте чи закріпляться запозичені слова у мові-реципієнті, чи будуть з часом відсіяні – це визначають саме лінгвістичні чинники. У разі недостатньої представленості автохтонного лексичного матеріалу, запозичене слово займає порожню нішу і приживається в мові. В протилежному випадку виникає конкуренція між місцевим та запозиченим терміном і один із них може бути витісненим з ужитку.

Взявши до уваги вищезазначені праці та проаналізувавши приклади вживання англіцизмів, а також врахувавши причини запозичень, ми виділили вісім основних функцій англійських запозичень в італійській мові: номінативну, диференційну, компресійну, евфемістичну, експресивну, інтегруючу, маніпулятивну (або функцію впливу) та функцію орієнтації на моду і престиж. Із них перші три – номінативну, диференційну та компресійну, відносимо до лінгвальних функцій, а решту п'ять – до позалінгвальних, спричинених факторами прагматичного характеру (соціальні, психологічні, естетичні потреби мовця тощо).

Зауважимо важливий факт, що із корпусу досліджуваних нами англіцизмів найбільша кількість іменників, на другому місці за поширеністю – стійкі вирази, які були вилучені переважно із рекламних об'яв, слоганів, оголошень, або заголовків газет, комунікативним завданням яких є привернення уваги адресата. Тому можна припустити, що хоч основною функцією англіцизмів залишається номінативна, наступними за поширеністю є прагматично спрямовані функції – маніпулятивна, функція орієнтації на моду та престиж, експресивна та ін.

Далі розглянемо детальніше кожен із зазначених нами функцій.

1. Номінативна функція.

Це основна функція запозичень, обумовлена необхідністю називати нові предмети, явища чи реалії, для яких ще немає назви у мові. Сюди можна включити запозичення дисциплінарних та технічних термінів, назви нових предметів побуту чи будь-якої імпортованої продукції, аналогів якої немає в Італії, загальні поняття,

а також спеціальна термінологія у різних сферах людської діяльності. Найчастіше номінативну функцію виконують запозичення-іменники, але інколи в ролі таких термінів виступають інші частини мови. Буває, що іншомовні назви перекладаються і такі кальки функціонують паралельно із неадаптованими англіцизмами. Часто вибір англіцизму спричинений використанням його у конвенційному термінологічному значенні. Наприклад:

*Ross ha pubblicato anche la classifica dei cinque modelli di **smartphone** pieghevoli per percentuale di spedizioni.* – Росс опублікувала рейтинг за кількістю замовлень серед п'яти моделей складаних смартфонів (1).

Слово **smartphone** є запозиченням, що прийшло в італійську мову разом із денотатом – мобільним телефоном із функціями комп'ютера, для якого італійці не стали вигадувати власної назви і скористалися оригінальною.

Інший приклад:

*C'è chi continua a chiedere che venga espulso dall'Esercito, chi lo definisce patriota, chi gli dedica un **hashtag** che in poche ore diventa **trend** su **Twitter**. Così in poche ore l'**hashtag** «#IostoconVannacci» è entrato in tendenza su X, l'ex Twitter, con quasi 14mila **post**.* – Є ті, хто продовжує вимагати його звільнення із війська, є ті, хто називає його патріотом та присвячує йому хештег, який за лічені години стає трендом у Твіттері. Таким чином за кілька годин хештег «# ЯзаВанначі», з яким зробили пост вже майже 14 тисяч разів, увійшов до тенденцій у мережі X, колишньому Твіттері (2).

У даному прикладі англіцизми **hashtag**, **Twitter** та **post** виконують номінативну функцію, оскільки називають спеціальні поняття у сфері Інтернету. Так, **hashtag** – це ключове слово або фраза, перед якими ставиться символ # і які використовуються у публікаціях у соціальних мережах. **Twitter** – назва соціальної мережі, а словом **post** називають одиницю інформації, опубліковану в Інтернеті, зокрема у соціальних мережах або блогах. Англіцизм **trend** вживається тут у диференційній функції, оскільки виступає синонімом слова *tendenza*, яке фігурує у наступному реченні. Ця функція буде розглянута нижче.

2. Диференційна функція.

У процесі входження у мову запозичених одиниць вони часто утворюють синонімічні

дублети із автохтонними словами, тобто семантично ідентичні пари слів. Як відомо, мова намагається позбутися дублетності, активізуючи свої диференційні сили, що призводить до семантичного та стилістичного розрізнення пар абсолютних синонімів. Наприклад, на початковому етапі запозичення англійське слово *coach* «тренер» було рівнозначне італійському *allenatore*, але згодом друге стало використовуватись більше як спортивний термін, а за англійським запозиченням закріпилося інше значення – «мотиватор, інструктор», що вживається передусім у сфері психології. Часто буває, що одне із синонімічно дзеркальних слів витісняється іншим. Так, англіцизм *camper* спершу увійшов в італійську мову як синонім слова *autocarovana*, але згодом останнє перестало вживатися. Наведемо ще один приклад семантичної диференціації:

*Sarit Zehavi è la fondatrice dell'Alma Research Center, un **think tank** che si occupa in modo specifico di sicurezza sul fronte nord, quello che contrappone Israele al gruppo libanese Hezbollah.* – Сарі Зехаві – засновниця дослідницького центру Alma, команди експертів, що займаються безпекою північного фронту, на якому Ізраїль протистоїть ліванській групі Хезболла (3).

Тут англіцизм **think tank** (дослівно «сховище думок») – це специфічний термін, який в англійському світі означає групу експертів з якогось питання, які оцінюють обставини та знаходять найкращий варіант вирішення соціальних, економічних, політичних чи воєнних проблем, впливаючи таким чином, на рішення керівних органів влади чи бізнесу. Італійський синонім *gruppo di esperti* не відображає тієї соціальної ролі, яку виконує дана команда спеціалістів, тому з семантико-прагматичної точки зору ці поняття не є тотожними.

Крім збагачення словарного запасу мови диференційна функція англіцизмів використовується авторами текстів для уникнення повторів. Наприклад:

*Chiariamo: non si tratta del vecchio "calcioscommesse" dove si vendevano e compravano le partite, ma di puntate su risultati ed eventi che accadono durante i **match**.* – Хочемо уточнити, що йдеться не про колишні футбольні тоталізатори, де можна було купити і продати матч, а про ставки на результати і події, що відбуваються під час гри (4).

Англiцизм *match* вжитий у даному контексті для синонімічної заміни і уникнення повтору раніше вжитого слова *partitā*. Такий прийом мовної варіативності часто використовують журналісти, які пишуть статті на певну тематику.

Зазначимо, що диференційну функцію, як і інші функції англiцизмів, не можна відокремлювати від номінативної, тому що в будь-якому випадку запозичення щось називає – чи якусь річ, чи поняття. Тобто функції завжди перетинаються у мовленні.

3. Компресійна функція.

Функція економії мовних засобів (компресійна) реалізується через заміну одним запозиченим словом синонімічного розгорнутого виразу в італійській мові. Наприклад, англійське слово *bestseller* італійською можна передати лише описово – *il libro campione di incassi*. Англійська мова в даному плані зручна тим, що має багато коротких одно- чи двоскладових слів та синтетичну структуру, яка дозволяє лаконічно виражати складні поняття. Візьмемо для прикладу речення:

Sui Pixel 8 e 8 Pro freschi di presentazione e sui modelli precedenti debutta la nuova versione del widget Riepilogo del tuo assistente, ora dotato di un design rinnovato e più personalizzabile. – У щойно представлених Pixel 8 і 8 Pro, як і у попередніх моделях, дебютує нова версія віджету Огляд твого асистента із оновленим та більш персоналізованим дизайном (5).

Тут слово *widget* передається в італійській мові відповідним виразом *componente (elemento) grafico*. Пересічний мовець, маючи в розпорядженні два терміна: один рідною мовою, але складений з кількох компонентів, другий – набагато коротший – англійською, через лінгвістичний обирає останній.

Компресійна функція англiцизмів широко проявляється в журналістиці, по-перше, через економію місця у колонках друкованих видань, по-друге, через брак часу на переклад великого потоку інформації, отриманої із англомовних джерел – міжнародних інформаційних агентств. Наприклад:

Deep State è quel termine un po' complottista, un po' dietrologico, con cui, sia da destra che da sinistra a volte viene descritto l'establishment. "Deep State" – це термін із теорії змови, певна спроба зазирнути за лаштунки, яким іноді як праві, так і ліві описують правляче коло (6).

Термін *Deep State* можливо перекласти італійською лише описово, оскільки він означає складне поняття – «впливові політичні або фінансові групи, які таємно діють за лаштунками політичної сцени країни, не будучи офіційно обраними на виборах». Тому заради економії простору та мовленнєвих зусиль цей термін залишили в оригінальному вигляді. Його можна також вважати неологізмом, оскільки для нього поки що не створено італійський відповідник. У даному випадку компресійна функція англiцизму перетинається із номінативною. Схожа ситуація зі словом *establishment*, яке також заміняє собою синонімічне розгорнуте поняття «група впливових людей, які контролюють країну, організацію або сферу діяльності».

Загалом ця функція є частиною загальнішого процесу мовної економії – тенденції зменшувати зусилля, необхідні для комунікації. У глобалізованому світі англійська мова виступає джерелом лексики, яка легко адаптується і виконує функцію комунікативної компресії. Звідси також і велика кількість аббревіатур, які в італійській мові дуже рідко перекладаються з англійської (*Covid* – “*Corona Virus Disease*”, *suv* – “*Sport Utility Vehicle*” *Wi-Fi* – “*Wireless Fidelity*”, *NATO* – “*North Atlantic Treaty Organization*”) Завдяки цій функції англiцизмів підвищується динамічність мовлення, що особливо актуально в медіа, рекламі, бізнесі, ІТ-сфері тощо.

4. Інтегруюча функція.

У більшості випадків, коли у мовленні згадуються терміни, що позначають загальнолюдські явища міжнародного значення, перевага надається запозиченням, а не їхньому перекладу італійською. Такі англiцизми реалізують інтегруючу функцію як одиниці світового, міжкультурного спілкування. Це в основному інтернаціоналізми, які звучать більш-менш однаково в усіх мовах і не потребують пояснень. Наприклад:

Il termine “superfood” è un termine utilizzato per descrivere alimenti che sono particolarmente nutrienti o che possono avere benefici per la salute. – Терміном суперфуд називають особливо поживні продукти харчування, вживання яких добре впливає на здоров'я (7).

Англiцизм *superfood* за останні десятиліття став таким же популярним у світі, як і одно-

кореневе з ним слово *fastfood*. Вони позначають протилежні поняття і обидва стали інтернаціоналізмами, які певним чином маркують харчові звички окремих груп людей. Взагалі, англійське слово *food* є доволі продуктивним і знаковим в цьому плані, сполучаючись із різними детермінантами, воно утворює терміни, які асоціюються в усіх із певним типом харчування і конкретними продуктами: *junk food* (шкідлива їжа), *fastfood* (швидка їжа), *rawfood* (сироїдіння), *superfood* (здорова їжа).

Інтегруючи функцію виконують терміни-англіцизми у різних галузях людської діяльності, починаючи із кулінарії і закінчуючи науковими дисциплінами. Наприклад:

*E qui il tema del tumore alla prostata la fa da padrone con il test del **Psa**, l'antigene prostatico specifico, sul sangue. – Стосовно раку простати, то тут протагоністом у діагностиці є аналіз крові на специфічний антиген простати (8).*

У даному прикладі англіцизм-аббревіатура **Psa** – “**Prostate specific antigen**”, окрім компресійної функції, виконує ще й функцію інтеграції та встановлення зв'язку із новітніми діагностичними методами у світовій медицині.

5. Функція орієнтації на моду та престиж.

У деяких типах дискурсу, наприклад медійному чи інтернет-дискурсі, англіцизми часто виконують функцію орієнтації на мовну моду, яка реалізується через використання запозичень для номінації понять та явищ, у яких є еквівалентні назви в італійській мові. Вживання англіцизму забезпечує позначуваному об'єкту «підвищення у ранзі» і робить його більш престижними в очах співрозмовника. Наприклад:

*Nenalife è il nuovo marchio di **kid care** firmato da Francesca Rocco. Una linea completa di prodotti **green** per bambini e pensati per mamme moderne e attente! – Nenalife – це нова марка засобів для дитячого догляду від Франчески Рокко. Ціла лінія екологічних продуктів для дітей, розрахованих на сучасних мам, що піклуються про своїх чад (9).*

У даному рекламно-презентаційному тексті англіцизм **kid care**, вжитий замість італійського відповідника *cura di bambini*, несе в собі конотацію чогось модного, передового, що точно має сподобатись сучасним супермамам. Так само і слово **green**, вжите замість італійського *ecologico*, посилається на модні тенденції серед

блогерів-амб'єнталістів, що є взірцем для мільйонів підписників, які піклуються про здоров'я своєї сім'ї.

6. Евфемістична функція.

Під евфемізмом розуміють лексичні одиниці чи вирази, які вживаються для заміни такої прямої назви, яка здається мовцю недоречною в даній мовленнєвій ситуації. Основною метою евфемізації вважається прагнення уникнути комунікативної невдачі чи конфлікту, маскуванню небажаної конотації чи підвищення престижу того чи іншого поняття (Загнітко, 2020: 161).

Запозичення є одним із найпопулярніших засобів утворення евфемізмів, не зважаючи на те, що вони є прямими назвами табуйованого поняття. Реалізація цієї функції англіцизмів досягається за рахунок непрозорості та невмотивованості їх внутрішньої форми, яка дозволяє мовцю приховати небажаний зміст, що міг би спантеличити співрозмовника. Таким чином, іншомовні слова менш шокують та здаються благороднішими порівняно із звичними формами. Наведемо приклад англіцизму у ролі евфемізму:

*Il cosiddetto processo d'inserimento dei portatori di **handicap**, oggetto delle politiche sociali di quegli anni, è andato via via affinandosi, sino a diventare un processo d'integrazione. – Процес працевлаштування людей з інвалідністю, який в ті роки був центральним питанням соціальної політики, переріс у процес їх інтеграції в нормальне життя (10).*

Слово *handicap* функціонує в італійській мові як евфемізм поняття «інвалід» та має більш нейтральне значення, ніж автохтонні назви *invalido* чи *disabile*, які уже обросли негативними конотаціями та можуть звучати образливо для людини з обмеженими можливостями. Взагалі для вираження поняття про інвалідність у багатьох мовах світу використовують евфемістичні вирази аби якомога м'якше обійти тему неповноцінності.

7. Експресивна функція.

Запозичення можуть виконувати також і експресивну функцію. Залежно від контексту, в якому вжите іншомовне слово, та з огляду на комунікативний намір мовця воно може посилювати експресію висловлення і слугувати для самовираження та самоствердження автора. Вживання англіцизмів часто продиктоване

Яким чином? Був винайдений корисний для здоров'я рецепт «на рослинній основі» (13).

Даний приклад взятий із газетної статті, опублікованої на правах реклами. У контексті ознайомлення із новою технологією виробництва морозива робиться акцент на тому, що такий варіант улюбленого всіма продукту є здоровішим ніж класичні, знайомі з дитинства смаки на основі молочних вершків. Тобто, комунікативною метою цієї статті є змінити традиційні уявлення споживачів і спонукати їх обирати саме цей продукт. Однією із комунікативних тактик, використаних у даному повідомленні є вживання великої кількості англіцизмів (*startup, totem, plant based*), які мають зацікавити споживача своєю новизною і викликати бажання спробувати щось нове, відмінне від того, що вони раніше їли. Для посилення ефекту поруч із модним нині словом «*plant based*» (на рослинній основі) вжитий епітет *salutare* – «корисний для здоров'я». Такі асоціативні зв'язки між поняттями «*рослинний – корисний*», «*тваринний – шкідливий*» створювались на протязі останніх кількох

десятиліть лобістами етичного веганства, які використовували із пропагандистсько-маркетинговою метою останні наукові дослідження в області медицини про те, що надмірна кількість тваринних жирів провокує підвищення холестерину у крові і, як наслідок, розвиток серцево-судинних захворювань.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, англійські запозичення в італійській мові мають досить широкий спектр функцій, які реалізуються через їх номінативні, експресивні та прагматичні можливості. Будучи формально відмінними від італійських лексем та семантично непрозорими для сприйняття, вони легко справляються із завданням привернення уваги, маскуванню небажаних конотацій, посилення емоційності мовлення та забезпечення лексичної варіативності. Крім того, мовцю для досягнення своєї комунікативної мети дуже зручно вкладати в англіцизми вагомий прагматичний компонент, який дозволяє йому виразити своє ставлення до предмета розмови та певним чином впливати на співрозмовника.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Reyes Graciela. *La Pragmática Lingüística*. Valencia : Montesinos editor, 1994. 152 p.
2. Rogato G. Anglicismi nella stampa italiana. *Italica*. 2008. Vol. 85. № 1. P. 27–43.
3. Vettorel P. English in italian advertising. *World Englishes*. 2013. Vol. 32. № 2. P. 261–278.
4. D'Achille P. *L'italiano contemporaneo*. Bologna: Il Mulino, 2010. 288 p.
5. Рубан В. О. Англломовні запозичення у сучасному французькому медіа-дискурсі: структурно-типологічний та функціонально-прагматичний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05. Київ, 2012. 249 с.
6. Загнітко А. Сучасний лінгвістичний словник. Вінниця: «Твори», 2020. 920 с.

ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА ПРИКЛАДІВ:

1. Mercato degli smartfon pieghevoli in discesa. *Agenzia Ansa*: веб-сайт. URL: <https://www.ansa.it> (Дата звернення 15.05.2023).
2. La proposta di forza nuova al generale Vanacci. *La Stampa*: веб-сайт. URL: <https://www.lastampa.it> (Дата звернення 20.05.2023).
3. Oltre 1200 i morti in Israele e più di 200 gli ostaggi. *La Stampa*: веб-сайт. URL: <https://www.lastampa.it> (Дата звернення 10.10.2023).
4. La malattia del gioco: ormai pure il calcio viene contagiato. *Gazzetta*: веб-сайт. URL: <https://www.gazzetta.it> (Дата звернення 13.10.2023).
5. Assistente widget nuovo: веб-сайт. URL: <https://www.hdblog.it> (Дата звернення 12.10.2023).
6. Trump deluso da Putin. *Corriere della sera*: веб-сайт. URL: <https://corriere.it> (Дата звернення 25.05.2025).
7. Superfood: tutto quello che devi sapere. *Nutrizione sana*: веб-сайт. URL: <https://www.nutrizionesana.it> (Дата звернення 28.10.2023).
8. Marker tumorali. *Corriere della sera*: веб-сайт. URL: <https://www.corriere.it> (Дата звернення 23.05.2025).
9. Prodotti green per la pelle dei bambini: веб-сайт. URL: <https://www.wondernetmag.it> (Дата звернення 9.10.2022).
10. Disabilità. *Wikipedia*: веб-сайт. URL: <https://it.wikipedia.org> (Дата звернення 20.03. 2023).
11. "Post-vacation blues": la fine delle ferie. *La Ragione*: веб-сайт. URL: <https://laragione.eu> (Дата звернення 13.10.2023).

12. Abbattuto l'aereo di Prigozhin. *Il Manifesto*: веб-сайт. URL: <https://ilmanifesto.it> (Дата звернення 03.11.2023).
13. Sqp, la startup romana che reinventa il gelato "plant-based". *La Stampa*: веб-сайт. URL: <https://www.lastampa.it> (Дата звернення 15.03.2024).

REFERENCES:

1. Reyes Graciela. (1994) *La Pragmática Lingüística*. [Linguistic Pragmatics] Valencia : Montesinos editor, 152 p. [In Spanish].
2. Rogato G. (2008) Anglicismi nella stampa italiana. [Anglicism in the Italian Press] *Italica*. Vol. 85. № 1. P. 27–43. [In Italian].
3. Vettorel P. (2013). English in italian advertising. *World Englishes*. Vol.32. № 2. P. 261–278.
4. D'Achille P. (2010). L'italiano contemporaneo. [Contemporary Italian] Bologna: Il Mulino. 288 p. [In Italian].
5. Ruban V. O. (2012) *Anglomovni zapozychennya u suchasnomu frantsuzkomu media-dyskursi: strukturno-typologicnyi ta funktsionalno-pragmatychnyi aspekty: dys...kand. filol. nauk: 10.02.05*. [English borrowings in contemporary French media discourse: structural-typological and functional-pragmatic aspects: Candidate's thesis]. 249 p. [in Ukrainian].
6. Zagnitko A. (2020) *Suchasnyi lingvistychnyi slovnyk*. [Contemporary Linguistic Dictionary]. Vinnytsa: "Tvory". 920 p. [in Ukrainian].

INTERNET SOURCES OF EXAMPLES:

1. Mercato degli smartfon pieghevoli in discesa [Foldable smartphone market on the decline]. *Agenzia Ansa*. Retrieved from <https://www.ansa.it> [In Italian].
2. La proposta di Forza Nuova al generale Vanacci [Forza Nuova's proposal to General Vanacci]. *La Stampa*. Retrieved from <https://www.lastampa.it> [In Italian].
3. Oltre 1200 i morti in Israele e più di 200 gli ostaggi [Over 1,200 dead in Israel and more than 200 hostages]. *La Stampa*. Retrieved from <https://www.lastampa.it> [In Italian].
4. La malattia del gioco: ormai pure il calcio viene contagiato [Gambling addiction: now even football has been infected]. *Gazzetta*. Retrieved from <https://www.gazzetta.it> [In Italian].
5. Assistente widget nuovo [New widget assistant]. *HDblog*. Retrieved from <https://www.hdblog.it> [In Italian].
6. Trump deluso da Putin [Trump disappointed by Putin]. *Corriere della Sera*. Retrieved from <https://corriere.it> [In Italian].
7. Superfood: tutto quello che devi sapere [Superfoods: everything you need to know]. *Nutrizione sana*. Retrieved from <https://www.nutrizione sana.it> [In Italian].
8. Marker tumorali [Tumour markers]. *Corriere della Sera*. Retrieved from <https://www.corriere.it> [In Italian].
9. Prodotti green per la pelle dei bambini [Green products for children's skin]. *Wondernet Magazine*. Retrieved from <https://www.wondernetmag.com> [In Italian].
10. Disabilità [Disability]. *Wikipedia*. Retrieved from <https://it.wikipedia.org> [In Italian].
11. "Post-vacation blues": la fine delle ferie [Post-holiday blues: the end of the holidays]. *La Ragione*. Retrieved from <https://laragione.eu> [In Italian].
12. Abbattuto l'aereo di Prigozhin [Prigozhin's plane shot down]. *Il Manifesto*. Retrieved from <https://ilmanifesto.it> [In Italian].
13. Sqp, la startup romana che reinventa il gelato "plant-based" [Sqp, the Roman start-up that is reinventing plant-based ice cream]. *La Stampa*. Retrieved from <https://www.lastampa.it> [In Italian].

Дата першого надходження рукопису до видання: 10.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 08.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025